

Основна школа „Момчило Поповић Озрен“ Параћин

Анализа стања безбедности ученика у школском простору

Школска 2023–2024. година

Параћин, 20.09.2023. године

1.Анализа стања безбедности у школи

Анализа стања безбедности у школи урађена је како бисмо добили смернице за унапређење Програма заштите од насиља, злостављања и занемаривања и Програм превенције дискриминације и дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности за нову школску 2023/2024. годину и унапредили свој рад на превенцији и интервенцији у ситуацијама насиља. Анализа је урађена на основу:

- Извештаја о реализацији плана Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и програма превентивних активности на крају школске 2022-2023. године;
- Извештаја анкетања ученика о безбедности у школи;
- Анализе Акта о безбедности ученика;
- Искуста у раду са ученицима, наставницима;
- Сарадње са ПС Параћин, Домом здравља и Центром за социјални рад.

1.1.Извештај о реализацији плана Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и програма превентивних активности на крају школске 2022-2023. године

Реализација плана Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања

На почетку школске 2022-2023. године формиран је Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања. Тим ради у саставу: директор школе – Иван Стевановић, родитељ- Љиљана Јаковљевић, ученик – Николина Шошић, стручни сарадник – педагог – Соња Миљковић, предметни наставници- Јасмина Динић и Мирјана Јовановић, учитељи: Весна Димитријевић, Босиљка Беслаћ, Сандра Пејовић, Гордана Симић. У току школске године одржано је једанаест састанака. Тим је на почетку школске године у септембру, организовао састанак са циљем анализе безбедности ученика у школи, прављење мреже подршке са другим важним установама, договора о сарадњи након којег је сачињен програм превентивних и интервентних активности. Овом састанку присуствовали су осим чланова Тима представници ПС Параћин и Црвеног крста Параћин. Позиву се нису одазвали представници Центра за социјални рад и Здравственог центра. Крајем октобра реализован је други састанак Тима на којем су разматрани случајеви насиља и изостајање ученика са наставе. Сачињен је Оперативни план појачаног васпитног рада за једног ученика. У децембру су организована два састанка. На првом састанку разматран је случај насиља које се десило у одељењу 6-2 и такође је било речи о ученицима који не похађају наставу- сумња на занемаривање од стране родитеља.

Припремљен је Оперативни план појачаног васпитног рада за групу ученика овог одељења. Такође, прослеђена су обавештења Центру за социјални рад и ПС Параћин у вези са ученицима који не долазе у школу. Претходно су позивани родитељи на разговор, али није било одзива. На другом састанку је разматран Извештај о раду Тима и реализацији плана превентивних активности. У фебруару, марту и мају одржана су четири састанка поводом случаја насиља трећег нивоа у одељењу првог разреда. Тим је сарађивао са Тимом за инклузију. У мају је један састанак одржан поводом случаја другог нивоа насиља у седмом разреду. У јуну се Тим састао поводом Извештаја о реализацији плана у овој школској години. У августу се школски Тим састао због сумње на трговину људима у вези са два ученика петог и шестог разреда. Испоштована је процедура приликом обавештавања других служби са којима сарађујемо.

У току школске године Тиму је пријављено пет случајева насиља. Два случаја пријавио је предметни или дежурни наставник, два случаја су пријавили родитељи ученика и један случај ученици. Изостајање ученика са наставе под сумњом на занемаривање ученика пријавиле су одељењске старешине. Имали смо два случаја трећег нивоа насиља, два случаја другог нивоа насиља и један случај првог нивоа насиља. Сачињен је Оперативни план појачаног васпитног рада за четири ученика од којих два наставу прате по ИОП-у те је укључен и Тим за инклузију, као и Оперативни план појачаног васпитног рада за групу ученика. Школа се шест пута обраћала ПС Параћин, пет пута Центру за социјални рад. Школа је добила шест извештаја ПС Параћин, три извештаја Центра за социјални рад. Школа је редовно обавештавала ШУ о случајевима трећег нивоа насиља. Од 23.12.2022. године случајеви насиља трећег нивоа се пријављују путем Националне платформе „Чувам те“ и Е управе. Видљиви су ШУ и повезују и друге службе.

Такође, видљиве су активности које предузимамо у оваквим ситуацијама. Биће у већој мери укључени сви запослени. Потребно је водити рачуна о времену и редоследу поступања.

Реализација програма превентивних активности

У току школске године реализоване су превентивне активности:

У циљу стварања безбедног окружења:

- обезбеђено је дежурство наставника за време одмора у објекту и школском дворишту;
- успостављена је добра сарадња са ПС Параћин- веома брзо долазе на сваки позив из школе;
- утврђена су правила понашања у школи са којима су упознати родитељи, ученици на првим састанцима у септембру;
- утврђена су правила понашања ученика у одељењу која су донели ученици са одељењским старешинама;
- подаци о члановима Тима за заштиту истакнута су у холу и на сајту школе;
- родитељи су упознати са протоколом о заштити од насиља на првом родитељском састанку;

-од родитеља је затражена сагласност за објављивање података о ученицима на фејсбук страници школе и сајту школе у циљу афирмације резултата и значајних активности школе.

Указивање на значај међусобног уважавања међу ученицима, прихватање различитости и развијање толеранције, сарадње и подстицање другарских односа у школи се дешава редовно на свим часовима и у васпитном раду са ученицима. Педагошки асистент Виолета Николић је са ученицима наше школе одржала радионицу о толеранцији у сарадњи са Црвеним крстом. У оквиру Дечије недеље одељењске старешине су реализовале низ активности са ученицима на тему дечијих права; Поводом Међународног дана борбе против трговине људима стручни сарадник – педагог известио је Наставничко веће о новим индикаторима за препознавање жртава трговине људима, а са Вршњачким тимом је реализована радионица на ову тему; У септембру је реализована хуманитарна акција прикупљања средстава за лечење ученика ОШ „Ђура Јакшић“ у Параћину; Ученици су са наставницом ликовне културе припремали новогодишњу изложбу; Стручни сарадник – педагог је у децембру реализовала радионицу са Вршњачким тимом о врстама насиља са нагласком на дигитално насиље.

У циљу промовисања здравих животних стилова - бављење спортом, заштита од болести зависности реализована су предавања у сарадњи са Здравственим центром Параћин- психологом Гораном Ристићем. За ученике петог, шестог, седмог и осмог разреда одржана су предавања о болестима зависности и зависности од интернета (02,03,23,24.11.2022.године). Ученици редовно учествују у свим спортским такмичењима и имају бројна признања за ове активности. У сарадњи са Црвеним крстом одржана је Трка за срећније детињство за ученике млађих разреда.

Развијање безбедоносног понашања код ученика:

-У сарадњи са Националним контакт центром за безбедност деце на интернету реализована су предавања за ученике седмог разреда и родитеље (представници свих одељења; 07.11.2022.). Предавања су о безбедности деце на интернету;

-У сарадњи са ПС Параћин у септембру су реализована предавања за ученике о безбедности у саобраћају, а у сарадњи са општинским службама ученицима првог разреда је подељен материјал Пажљивко;

-У децембру су представници полиције реализовали предавања за ученике првог, четвртог и шестог разреда- заштита на интернету. Ученици другог разреда су поводом Дана отворених врата обишли ПС Параћин.

Пружање подршке вршњацима при заштити од насиља: организован је рад Ученичког парламента који редовно реализује планиране активности као и Вршњачки тим. За ученике другог одељења шестог разреда педагог школе је организовао радионицу о врстама и нивоима насиља као и начину реаговања у случајевима насиља.

-У фебруару је разноврсним активностима обележен Дан розих мајица (радионице са ученицима, састанак са Ученичким парламентом, фотографисање ученика);

-У марту су одржане две радионице са ученицима првог разреда о дечијим правима и обавезама и врстама насиља. Са родитељима одељења 1-1 директор, психолог и педагог одржали су родитељски састанак у циљу обезбеђивања подстицајне средине за учење;

-У мају је одржан ЧОС у свим одељењима у циљу разговора са ученицима на тему да ли постоји насиље у нашој школи и смиривања осећања након трагедије у Београду.

-Одржани су родитељски састанци у свим одељењима, а школски педагог је одржао родитељски састанак са ученицима и родитељима одељења 7-3 на тему Шта желимо другачије у нашој учионици, нашој школи.

Сви случајеви насиља решавани су у складу са Протоколом о заштити од насиља.

1.2.Извештај о испитивању ученика о безбедности у школи

Испитивање ученика о безбедности у школи урађено је у току школске 2022/2023. године Google упитником. Упитник је попунило 164 ученика. Одговарали су на једанаест питања која се тичу школског живота и питања у вези с појавама негативног и насилног понашања у школи. Упитник је био анониман.

Резултати:

1.На питање: *Колико волиш да идеш у школу?*

-60,4% ученика одговорило је да углавном воли да иде у школу;

-26,8% ученика одговорило је да веома воли да иде у школу;

-12,8% ученика не воли да иде у школу.

2.На питање: *Колико се ученици у твом одељењу међусобно слажу?*

-59,1% ученика тврди да су углавном сложни;

-19,5% ученика тврди да су веома сложни;

-12,2% тврди да нису сложни, али се не свађају;

-9,1% тврди да су подељени у мање групе које се међусобно свађају.

3.На питање да ли су некада у току школовања били изложени насиљу вршњака, одговорили су:

-59,8% ученика- ниједном;

-27,4% једном или двапут;

-10,4% -више пута;

-2,4% тврди да им се више пута дешавало.

4.Четврто питање се односи на различите видове насиља- да ли су били изложени?

-58,5% тврди да нису били изложени насиљу;

-17,1% тврди да су их други ученици називали погрдним именима, вређали,

-14% да су причали неистине о њима, оговарали их;

-3,7% тврди да су им отимали новац или личне ствари;

-3,7% да су их додиривали на начин који им је био непријатан;

-2,4% је било изложено ударању, тучи...

-0,6% је доживело претње и застрашивање.

5.Ово питање се односи на реакције ученика на насиље над њима:

- 45,1% не обраћа пажњу;
- 33,5% тражи заштиту одраслих;
- 11,6% узвраћа истом мером;
- 4,3% тржи заштиту од вршњака;
- 3,7% брани се из све снаге;
- 1,8% труди се да истрпи напад и понижење.

6.На којим местима у школи се догађа насиље?

- У школском дворишту- 36%
- У ходницима или на степеништу- 49,4%
- У учионици у присуству наставника- 77,4%
- У тоалету- 59,1%
- У спортској сали или свлачионици, 61,6%
- На путу до школе и из школе- 59,1%

7.Када се догоди туча у школском дворишту како другови реагују?

- 37,2% позивају неког одраслог да заустави тучу;
- 25,6% одлазе са места догађаја;
- 24,4% покушавају да раздвоје учеснике у тучи;
- 12,8% навијају за једну страну.

8. Колико је међу вама вршњацима присутно дигитално насиље (намерно вређање, пони-жење, наношење патње и бола преко друштвених мрежа)?

- 51,8% ретко се догађа;
- 41,5% не постоји у нашој школи;
- 4,3% често се догађа;
- 2,4% скоро сваки ученик је доживео дигитално насиље.

9. Има ли у твојој школи ученика којих се плашиш јер мислиш да би могли да те малтретирају?

- 82,9% нема таквих ученика;
- 17,1% има више таквих ученика.

10. Доноси ли у школу неко из твоје школе нож, оружје, ланце и сличне опасне предмете који се могу користити у тучи?

- 89,6% нисам приметио тако нешто;
- 9,8% десило се једном или два пута;
- 0,6% дешавало се више пута.

11. Како је, према твом мишљењу, могуће смањити насиље у школи? Овде напиши шта би деца и одрасли требало да ураде по том питању?

-Видео надзор, школски полицајац, поправити кућно васпитање, да дежурни наставници више раде, пријављивати насиље, кажњавати насилнике, разговарати са родитељима ученика...

1.3.Анализа на основу Акта о безбедности ученика и искуства из претходне године

- Дежурство наставника: урађен је план дежурства настаавника за обе смене;
 - Помоћни радници дежурају за време малих одмора у холу школе;
 - За време часова затвара се реза на вратима и свако је дужан да се пријави помоћном раднику ако жели да уђе у хол школе;
 - Школски простор је довољно осветљен;
 - Ученике млађих разреда, оне који нису самостални , прате родитељи до улаза у школу и чекају их испред школе за повратак кући; старије ученике прати главни дежурни наставник који је присутан до поласка школског аутобуса.
 - У претходној школској години имали смо два случаја трећег нивоа насиља које су починили ученици; два случаја другог нивоа насиља; једанаесторо ученика није долазило у школу што смо пријављивали мрежи подршке и такође, пријављена је сумња на трговину људима у вези са два ученика.
- Најчешће се дешавало физичко насиље у мањој мери дигитално насиље.
- У време наставе у школском простору је све време присутан школски полицајац.

1.4.Сарадња са другим установама

Сарадња са полицијом, здравственом и социјалном службом одвија се у складу са протоколом. Полиција редовно обилази школски простор. Школа је иницирала сарадњу са ПС Параћин најчешће у случајевима када трећа лица ометају извођење наставе физичког васпитања у школском дворишту.

1.5. Повезаност са резултатима самовредновања

Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања разматрао је резултате самовредновања и уважио следеће препоруке тима за самовредновање:

- Поштовање правила понашања и кућног реда школе од стране ученика и родитеља – на родитељским састанцима представити резултате самовредновања
- Похваљивање примерног понашања ученика

-Поштовање правила понашања од стране ученика, али и доследно поштовање норми којима је регулисано понашање и одговорност запослених од стране запослених – наставничком већу и ученичком парламенту представити резултате самовредновања, донети/ажурирати правила понашања по одељењима уз обавезно учешће ученика, као и правила на нивоу школе, доследно се позивати на ова правила у свакој ситуацији њиховог кршења и одредити одговарајуће последице

-Организовање заједничких активности за ученике, родитеље и наставнике.

2.Смернице за даљи рад

На основу извештаја о случајевима насиља на крају школске године можемо извести неке закључке:

-Насиље није изражено у великој мери, али постоји и потребно је више говорити о њему како би и ученици и запослени лакше препознали облике насиља и процедуре и начине реаговања;

-У организацији дежурства потребно је посебну пажњу посветити деловима школског простора који су ризични;

-Развијати сарадњу, разумевање, осетљивост за туђе проблеме и хуманост унутар одељења и на нивоу школе различитим превентивним активностима;

-Реализовати активности са Вршњачким тимом;

-Постављањем правила понашања у учионици, информисањем ученика и родитеља о правилима понашања, нивоима и видовима насиља и начина пријављивања повећати дисциплину у одељењу и школи;

- У реализацију превентивних активности укључити Црвени крст општине Параћин.

-Уважити смернице Министарства просвете:

Активност	Период реализације	Носиоци активности	Резултат
Заједнички разговори свих актера школског живота	Од 01. септембра 2023. године и у континуитету током наставне године	Сви запослени у школи	Ревидиран Развојни план школе и израђен план активности; Могући су нови приоритетни циљеви развоја
Тематска настава	04-08. септембар 2023.	Наставници	Оперативни планови; Продукти тематске наставе
Избор слободних наставних активности (две нове – Врлине и	Септембар 2023.	Одељењске старешине	Оперативни план реализације СНА; Продукти СНА

вредности као животни компас)			
Иницијално процењивање	11-15. септембар 2023.	Наставници и стручни сарадници	Различите технике и инструменти за формативно праћење напредовања ученика; Оперативни планови (укључујући и планове додатне подршке)
Процењивање адаптације ученика петог разреда	Септембар-децембар 2023.	Стручни сарадници	Анализа и интерпретација резултата истраживања; Дефинисани кораци и план подршке ученицима и наставницима
Самовредновање рада школе – Подршка ученицима и Етос	Октобар-децембар 2023.	Тим за самовредновање	Анализа и интерпретација резултата самовредновања; Ревидиран Развојни план школе и приоритетни циљеви
Дефинисати мото (идентитет) школе	Септембар-децембар 2023.	Тим за развојно планирање и одељењске старешине Ученички парламент	Дефинисан мото (идентитет) школе, доступан свима и промовисан идентитет школе; Промоција визије школе

Припремио:

Тим за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања.

